Un text despre Europa al ***Sfântului Ierarh Nicolae Velimirovici****, preluat din cartea „Biserica Ortodoxă şi Ecumenismul" de Sf. Iustin Popovici, Mănăstirea Sf. Arhangheli Mihail şi Gavril – Petru Voda, 2002, pag 122-134:*

<<Să încheiem călătoria noastră prin rai şi iad cu Dumnezeu-omeneştile binevestiri ale unui ierarh ortodox de azi, întocmai cu Apostolii, un adevărat Gură de Aur al Bisericii Ortodoxe Sîrbe: Nicolae al Ohridei şi Jicei (†1956). Dorim cu smerenie şi în rugăciune ca evanghelica lumină a cugetărilor lui de Dumnezeu înţeleptite să lumineze şi să lămurească patristic problemele de care vorbim.

Adîncit patristic în tainele istoriei neamului omenesc, Sfîntul Ierarh binevesteşte:

„Cinstitul Prooroc Isaia a proorocit aceasta: *Cînd Se va ridica Domnul să nimicească pămîntul... trufia oamenilor se va smeri şi Se va înălţa singur Domnul în ziua aceea* (Isaia 2:11).

Şi în vremurile de demult S-a ridicat de multe ori Domnul ca să nimicească pămîntul, din pricină că, în locul Lui, oamenii erau slăviţi ca nişte dumnezei, din pricina semeţilor şi trufaşilor oameni-dumnezei. Şi S-a ridicat şi în zilele noastre şi a nimicit, cu adevărat, întregul pămînt, în mînia Lui dreaptă de a nimici înfumurarea omului şi de a umili mîndria lui cea mincinoasă.

O asemenea ridicare a lui Dumnezeu împotriva omului a urmat adesea ridicării omului împotriva lui Dumnezeu. Popoarele eretice din epoca noastră au lăsat lui Hristos şi Domnului ultimul loc la masa lumii acesteia, ca celui mai de pe urmă cerşetor, în timp ce pe primele locuri au aşezat pe marii lor oameni, pe politicieni, pe literaţi, pe romancieri, pe oamenii de ştiinţă, pe finantişti, ba chiar şi pe turişti şi pe sportivi. Toate privirile noroadelor acestora erau aţintite asupra acestor oameni mari, asupra acestor zei moderni, în timp ce doar foarte puţini îşi mai întorceau privirile spre Hristos, biruitorul morţii. O astfel de neobrăzată răzvrătire a noroadelor botezate[59], dar eretice, împotriva Dumnezeului celui prea-înalt nu avea cum să nu fie urmată de răzvrătirea Dumnezeului dispreţuit împotriva oamenilor şi noroadelor nelegiuite. Şi, într-adevăr, ridicatu-S-a Dumnezeu ca să nimicească pămîntul. Şi au fost dureri nemaivăzute ale noroadelor pămîntului înaintea ochilor noştri şi pe spinarea noastră. Şi nu numai că toţi cei mari şi slăviţi dintre oameni s-au arătat nişte flăcări stinse, de la care nimeni nici nu mai încerca să se încălzească, ci s-au împlinit şi cele spuse în continuare de Proorocul Isaia, potrivit cărora oamenii aveau să se ascundă *în peşteri, şi în crăpăturile stîncilor, şi în găurile pămîntului de la faţa temerii de Domnul şi de la faţa slavei puterii Lui* (Isaia 2:19). Nu s-a adeverit aceasta întocmai în ultimul război[60]? Nu s-au refugiat oamenii din unele continente, precum de altfel şi cei din ţara noastră, în peşteri de piatră şi în găurile pămîntului, ca să găsească scăpare pentru viaţa lor de la faţa europenilor care semănau moartea? Şi semănătorii aceştia ai morţii nu sînt alţii decît acei slăviţi meghistani, idolii aceia ai oamenilor, care stăteau la masa lumii acesteia pe tronurile cele mai de frunte şi care rîdeau de Hristos la sfîrşitul mesei, ca de un cerşetor."

De Hristos purtătorul episcop binevesteşte cu durere, dar şi cu nădejde: „Fraţii noştri cei botezaţi, care au fost atraşi de ereziile papale şi luterane, s-au socotit pe ei înşişi mai înţelepţi decît Hristos şi ne-au dispreţuit pe noi, ortodocşii, ca pe nişte oameni lipsiţi de înţelepciune şi necivilizaţi; dar şi asupra lor s-a adeverit cuvîntul Apostolului Pavel: *Zicînd că sînt înţelepţi, au înnebunit* (Romani 1:22); fiindcă au lepădat înţelepciunea cea duhovnicească după

Hristos, care umblă în veşmîntul smereniei şi al dragostei, şi s-au înveşmîntat, după pilda filosofilor închinători la idoli, cu înţelepciunea trupească şi lumească, care e plină de trufie şi răutate.

Şi au schimbat slava Dumnezeului celui nestricăcios în asemănarea chipului omului celui stricăcios... şi s-au închinat făpturii în locul Făcătorului (Romani 1:23-25). Adică au dezbrăcat toată slava de la Hristos Domnul şi au pus-o pe umerii unor oameni muritori, pe care i-au înălţat la rangul de noi Mesia. O astfel de idee despre slavă ei au luat-o din înţelepciunea lor atee. Iar cultura şi civilizaţia înseamnă la ei cinstirea făpturii, adică a firii văzute, şi cinstirea acesteia mai mult decît a Ziditorului ei. Zeii muritori şi firea îndumnezeită! Acesta este acum cel din urmă stadiu al omenirii apusene, în alunecarea ei neoprită şi veşnică de la înălţimile lui Hristos spre tartarurile Satanei. Aceasta este culmea egalităţii oamenilor din Apus cu vechea închinare la idoli a Romei şi cu cea de astăzi a Asiei. Mii de cărţi tipăresc anual aceştia spre slava marilor bărbaţi şi spre lauda civilizaţiei lor, şi mii de ziare slujesc zilnic această trecătoare şi mincinoasă slavă, aflîndu-se în slujba laudei lucrărilor omeneşti, cu numele supraumflat de „civilizaţie". Pentru aceasta i-a dat Dumnezeu la plăceri ruşinoase şi la patimi, încît să-şi găsească mulţumirea numai în ceea ce este pămîntesc, iar nu ceresc, şi numai în ceea ce pricinuieşte diavolului bucurie şi rîs, iar îngerilor lui Hristos jale. Bucuriile lor stau în desfătarea trupului, în răpirea a ceea ce este străin, în călcarea în picioare a celor mici şi slabi, în sporirea bunurilor pămînteşti şi în întinderea puterii lor şi a stăpînirii lor, în cucerirea mîrşavă a moşiei altora, în desfătări şi jocuri, în îndepărtarea oricărei religii, ca superstiţie, în tăgăduirea lui Dumnezeu, în viaţa deplin biologică, în neruşinata recunoaştere a maimuţei ca strămoş al omului, în înecarea antropologiei în zoologie.

Dar, poate că întrebaţi: Va fi vreodată în stare neamul acesta, cel mai rătăcit din istorie, să se întoarcă la adevăr, la cinste şi onorabilitate? Va fi în stare. Fie ca Hristos cel disprețuit să binevoiască să se întîmple lucrul acesta cît mai repede. Dar cînd se va întîmpla aceasta?

Aceasta se va întîmpla numai atunci cînd fraţii noştri apuseni vor începe să scrie mii de cărţi pe an întru slava lui Hristos Dumnezeului nostru; şi cînd miile lor de ziare vor scrie anual laude la adresa faptelor bune creştine, în loc să scrie despre crime, şi huliri ale slavei Dumnezeieşti, şi despre comerţul instinctelor trupeşti. Ei bine, cînd se va sfîrşi schimbarea aceasta, atunci omenirea apuseană eretică se va înfăţişa înaintea cerurilor văzute ca scoasă din baie, curăţită şi răspîndind bună mireasmă cerească.

Atunci, noi, ortodocşii, ne vom bucura, fiindcă vom redobîndi pe fraţii noştri care s-au întors la noi.

Atunci, noroadele închinătoare la idoli vor iubi pe Hristos şi vor cere să se înscrie printre copiii Lui; fiindcă nu le vor mai împiedica noroadele „creştine" să ajungă copii ai lui Hristos.

Atunci, nu va mai fi răutate printre oameni şi nici războaie între noroade. Ci va fi pacea lui Hristos, cu care nu se poate asemui vreo pace, nici în veacul de acum, şi nici în veşnicie."

Episcopul cel insuflat de Dumnezeu mărturiseşte adevărul Dumnezeu-omenesc: „Cea mai mare fericire pentru oameni este arătarea lui Dumnezeu în trup; dar şi cea mai mare nefericire este îndepărtarea lor de Dumnezeul acesta şi întoarcerea lor la slujirea lui satana. Nenorocirea aceasta îşi are obîrşia la noroadele apusene ne-ortodoxe pentru două pricini. Prima este ura împotriva clerului eretic, iar a doua ura împotriva evreilor. Amîndouă aceste uri au răsărit în inima omenirii apusene din aceeaşi sămînţă. Iar sămînţa este strădania atît a clerului creştin, cît şi a evreilor, de a stăpîni deplin în viaţa norodului şi a statului, în toate direcţiile. Ura împotriva unui astfel de cler s-a schimbat în ură împotriva Bisericii, iar ura împotriva evreilor a cuprins şi pe Domnul Hristos, ca - vezi, Doamne! - evreu, în realitate, Hristos a fost evreu doar după mamă şi după norodul în mijlocul căruia S-a arătat pentru prima oară. Cu toate acestea,

însuşi acest norod L-a tăgăduit cel dintîi şi L-a ucis cu o moarte înfricoşătoare. Dar ce? Chiar dacă cineva este împotriva evreilor,cum poate să fie împotriva lui Hristos, împotriva Căruia evreii luptă de douămii de ani? Dar, unde îşi vîră satana ghearele, acolo nu mai încape logică.

Conduse de ura împotriva clerului şi a evreilor, noroadele apusene au îndepărtat încet-încet pe Hristos, pînă cînd, în cele din urmă, L-au alungat din toate lăcaşurile norodului şi statului şi au mărginit rămînerea Lui numai în biserici. De la Acela care, după slăvită Sa înviere din mormînt, a zis: *Datu-Mi-s-a toată puterea în cer şi pe pămînt* (Matei 28:18), de la Acela, oamenii cei orbiţi au lepădat toată puterea. Şi nu numai aceasta, ci şi orice înrîurire pe pămînt: în şcoală, în societate, în politică, în artă, în legăturile dintre oameni şi în cele internaţionale, în ştiinţă, în literatură şi în toate celelalte.

Dumnezeu însă nu poate fi luat în rîs. De cîte ori oamenii, ca oaspeţi, vor întrece măsura neruşinării la masa lui Dumnezeu, trebuie să vină întîmpinarea din partea gazdei. Două îngrozitoare întîmpinări ale lui Dumnezeu către neamul cel de acum sînt cele două războaie mondiale din urmă, la depărtare de douăzeci de ani. Să îngenuncheze noroadele creştine înaintea lui Hristos cel batjocorit de ele şi să-l înapoieze puterea, cinstea şi slava care I se cuvin. Aşa să faceţi şi voi, fraţii mei ortodocşi, dacă vreţi să fiţi feriţi deun al treilea război mondial, care va fi şi mai cumplit decît cele două de pînă acum."

Durerea apostolică a Sfîntului Episcop în privinţa Europei:

„Ce este Europa?

Este pofta şi dorinţa de putere, de plăcere şi de cunoaştere. Amîndouă - lucruri omeneşti: pofta omenească şi cunoaşterea omenească. Amîndouă sînt personificate în Papă şi în Luther. Ce este deci Europa? Papa şi Luther: saturarea la culme a poftelor omeneşti şi saturarea la culme a cunoştinţei omeneşti. Papa european este pofta omenească după putere, Luther cel european este hotărîrea încăpăţînată a omului de a desluşi toate cu mintea lui. Papa ca guvernator al lumii şi omul de ştiinţă ca stăpîn al lumii, aceasta este Europa în inima ei, ontologic şi istoric. Una înseamnă lăsarea omenirii în foc, şi cealaltă lăsarea omenirii în apă; iar amîndouă împreună înseamnă despărţirea omului de Dumnezeu: fiindcă una înseamnă tăgăduirea credinţei, şi cealaltă - tăgăduirea Bisericii lui Hristos, în felul acesta lucrează duhul cel rău, de cîteva veacuri, în trupul Europei. Cine poate să alunge acest duh rău din Europa? Nimeni altul decît Acela al Cărui nume s-a însemnat ca un fir roşu în istoria neamului omenesc ca al singurului alungător de draci din oameni, înţelegeţi, desigur, la Cine mă gîndesc. Mă gîndesc la Domnul Iisus Hristos, Mesia şi Mîntuitorul lumii, Cel născut din Fecioară, Cel ucis de iudei, Cel înviat de Dumnezeu, Cel adeverit de veacuri, Cel îndreptăţit din ceruri, Cel slăvit de îngeri, Cel mărturisit de Sfinţi şi Cel primit de strămoşii noştri.

Atîta vreme cît Europa a urmat pe Hristos ca „Soare al dreptăţii", şi pe Apostolii Lui, pe Mucenici, pe Sfinţi, pe nenumăraţii Drepţi şi pe alţii care au bineplăcut Lui, ea s-a asemănat cu o piaţă luminată de sute şi mii de lumini, mici şi mari. Cînd însă pofta omenească şi înţelepciunea omenească au lovit pe Hristos ca două vînturi înfricoşătoare, luminile s-au stins înaintea ochilor omeneşti şi a domnit întunericul, ca în galeriile subpămîntene ale cîrtiţelor.

Potrivit poftei omeneşti, orice norod şi orice om caută puterea, desfătarea şi slava, imitînd pe papa Romei. Potrivit înţelepciunii omeneşti, orice norod şi orice om găseşte că el e cel mai înţelept dintre toţi şi mai vrednic de toate bunurile pămînteşti. Cum să nu fie atunci războaie între oameni şi no-roade? Cum să nu fie nebunie şi turbare printre oameni? Cum să nu fie boli, secete şi potopuri, tumori şi ftizii, răscoale şi războaie? Toate acestea nu pot să nu fie, tot aşa cum nu poate să nu supureze rana plină de puroi şi cum nu poate să nu răspîndească miros urît locul plin de necurăţenii.

Papismul foloseşte politica, fiindcă doar prin aceasta se dobîndeşte puterea. Luteranismul foloseşte filosofia şi ştiinţa, socotind că aceasta este

calea prin care dobîndeşte cineva înţelepciunea. Astfel, pofta a declarat război împotriva cunoştinţei şi cunoştinţa împotriva poftei. Acesta este noul Turn Babel, aceasta este Europa.

În vremea noastră însă, a venit o nouă generaţie de europeni, care a împreunat, prin ateism, pofta cu cunoaşterea, şi a înlăturat atît pe papa, cît şi pe Luther. De acum înainte nici pofta nu mai rămîne ascunsă, şi nici înţelepciunea nu mai este lăudată. Pofta omenească şi înţelepciunea omenească s-au unit ca într-o căsătorie în zilele noastre, iar această căsătorie nu este nici romano-catolică, şi nici protestantă, ci, în chip vădit şi public, satanică. Europa de astăzi nu mai este nici papală, nici luterană. Este mai presus şi în afară de acestea. Este cu totul pămînteană, fără chiar şi dorinţă de a urca la cer, fie cu paşaportul infailibilităţii papei, fie iarăşi pe calea înţelepciunii protestante. Refuză cu desăvârşire ieşirea din lumea aceasta. Doreşte să rămînă aici. Doreşte ca mormîntul să-i fie tot aici, unde-i este şi leagănul. Nu cunoaşte nimic despre o altă lume. Nu simte buna mireasmă cerească. Nu vede în somn pe îngeri şi pe Sfinţi. De Născătoarea de Dumnezeu nici măcar nu vrea să audă: desfrînarea o întăreşte în ura împotriva fecioriei. Toată piaţa se găseşte afundată în întuneric. Toate luminile sînt stinse. O, ce îngrozitor întuneric! Fratele împlîntă cuţitul în pieptul fratelui, socotindu-1 vrăjmaş. Tatăl îşi tăgăduieşte fiul, şi fiul pe tată. Lupul e un prieten mai credincios faţă de lup, decît omul fată de om.

O fraţilor! Nu vedeţi cu totii lucrul acesta? Nu aţi simţit întunericul şi crima Europei anticreştine pe trupul vostru? Preferaţi Europa sau pe Hristos? Moartea sau viaţa? Acestea două le-a pus Moisi oarecînd înaintea norodului său - pe acestea două le punem şi noi înaintea voastră. Să ştiţi: Europa este moartea, iar Hristos este viaţa. Alegeţi viaţa, ca să trăiţi în veci!"

Şi iată acum cutremurătoarea plîngere pentru Europa a ierarhului celui întocmai cu Apostolii:

„Ah, fraţii mei! Veacul al XVIII-lea este tatăl veacului al XlX-lea, iar veacul al XlX-lea este tatăl veacului al XX-lea. Tatăl a făcut datorii mari. Fiul nu a plătit datoriile tatălui său, ci s-a îndatorat şi mai mult, iar datoria a căzut asupra nepotului. Tatăl s-a molipsit de o boală grea, iar fiul n-a vindecat boala cea ruşinoasă a părintelui său, care era asupra sa, ci a înrăutăţit-o, şi ea l-a molipsit şi pe nepot, de trei ori mai tare. Nepotul este veacul al XX-lea, în care trăim.

Veacul al XVIII-lea a însemnat răzvrătirea împotriva Bisericii şi a clerului pontifului roman. Veacul al XlX-lea a însemnat răzvrătirea împotriva lui Dumnezeu. Veacul al XX-lea înseamnă pactul cu diavolul. Datoriile s-au mărit şi boala s-a înrăutăţit; iar Domnul a spus că judecă păcatele părinţilor pînă în a treia şi a patra spiţă. Nu vedeţi că Dumnezeu judecă pe nepoţi pentru păcatele bunicilor europeni? Nu vedeţi biciul asupra nepoţilor, din pricina datoriilor neplătite ale bunicilor?

Împăratul antihrist întruchipează începutul veacului al XlX-lea. Papa antihrist închipuie mijlocul veacului al XlX-lea. Filosoful european antihrist (ieşit din casa de nebuni) închipuie sfîrşitul veacului al XlX-lea: Bonaparte, Pius, Nietzsche. Trei nume blestemate ale treimii bolnavilor celor mai greu bolnavi de boala moştenită.

Sînt oare aceştia biruitorii veacului al XlX-lea? Nu, aceştia sînt purtătorii bolii grele moştenite de la veacul al XVIII-lea. Bolnavii cel mai greu bolnavi! Cezarul, pontiful şi filosoful... nu în vechea Romă păgînă, ci în mijlocul Europei botezate! Aceştia nu sînt biruitorii, ci sînt cei mai biruiţi. Cînd Bonaparte a batjocorit sfintele odoare ale Kremlinului, cînd Pius s-a numit pe sine infailibil şi cînd Nietzsche a făcut public cultul lui faţă de Antihrist, atunci soarele s-a întunecat pe cer; şi nu numai un soare, ci o mie de sori de ar fi fost, s-ar fi întunecat toţi de durere şi de ruşine - căci iată o minune pe care nu a mai văzut-o nicicînd lumea: un ateu împărat, un ateu pontif şi un ateu filosof, în epoca lui Nero, măcar unul din treime nu era ateu: filosoful. Veacul al XVIII-lea e

veacul lui Pilat: el L-a osîndit pe Hristos la moarte. Veacul al XIX-lea e veacul lui Caiafa: el L-a răstignit pe Hristos. Veacul al XX-lea e veacul Sinedriului, alcătuit din ludele botezate şi cele nebotezate. Acest Sinedriu a vestit că Hristos e mort pe vecie şi că n-a înviat. Pentru ce atunci vă mai miraţi, fraţilor, că asupra omenirii europene au venit biciuiri nemaiauzite, biciuiri pînă la măduva oaselor, de pe urma revoluţiilor şi a războaielor?

Cine este atunci biruitor, dacă nu e cezarul, pontiful şi filosoful Europei descreştinate?

Biruitorul este mujicul rus şi ţăranul din Balcani, după cuvîntul lui Hristos: *Cel ce este mai mic între voi toti, acesta este mare* (Luca 9:48). Cine a fost cel mai necunoscut, mai neînsemnat şi mai mic în veacul al XIX-lea - în vremea marelui Napoleon, a infailibilului Pius şi a neajunsului Nietzsche -dacă nu mujicul rus, pelerin la locurile sfinte, şi ţăranul din Balcani, luptător împotriva semilunei şi liberator al Balcanilor?

Cîmpul de luptă drăcesc, clerul drăcesc şi înţelepciunea drăcească -asta înseamnă cezarul, papa şi filosoful veacului al XIX-lea. Ţăranul ortodox al Balcanilor înfăţişează ceva cu totul potrivnic acestora: mai întîi, vitejia purtătoare de cruce; al doilea, clerul mucenicesc; şi apoi, pescărească înţelepciune apostolică. Şi despre el e vorba în cuvintele rugăciunii Domnului şi Mîntuitorului nostru Iisus Hristos: *Mă mărturisesc Ţie, Părinte, Doamne al cerului şi alpămîntului, că ai ascuns acestea de cei înţelepţi şi pricepuţi şi le-ai descoperit pruncilor* (Matei 11:25). Ce a descoperit Dumnezeu acestor simpli ţărani? Le-a descoperit vitejia bărbătească, lumina cerească şi înţelepciunea Dumnezeiască. Le-a descoperit adică ceea ce este cu totul potrivnic faţă de cezarul apusean, de papă şi de filosof: tot atît de potrivnic, pe cît este ziua faţă de noapte."

Iubitorul de Hristos şi Sfîntul Ierarh, despre civilizaţia ucigătoare de Dumnezeu şi închinătoare la idoli a Europei:

„Dacă Europa ar fi rămas creştină, s-ar fi lăudat cu Hristos, nu cu cultura ei; şi marile noroade ale Asiei şi Africii - chiar dacă nebotezate, dar înclinate spre duhovnicie - ar fi înţeles şi ar fi preţuit acest lucru, fiindcă şi noroadele acestea se laudă fiecare cu credinţa lui, cu zeii lui, cu cărţile pe care credinţa lui le socoteşte sfinte: unul cu Coranul, altul cu Vedele şi aşa mai departe. Nu se laudă aşadar cu lucrurile mîinilor lor, cu cultura lor, ci cu ceea ce socotesc mai presus de sine, cu ceea ce socotesc desăvîrşit în lume. Numai noroadele Europei nu se laudă nici cu Hristos, nici cu *Evanghelia* lui Hristos, ci se laudă cu maşinile lor primejdioase şi cu fabricatele lor ieftine, adică cu cultura lor. Rezultatul acestei lăudări de sine europene cu faimoasa „cultură" este ura tuturor noroadelor necreştine împotriva lui Hristos şi a creştinismului. Urînd bunurile europene şi oamenii europeni, ei au urît şi pe Dumnezeul european. Dar - vai! - pe Europa n-o doare acest lucru. De altfel, ea însăşi a urît şi a lepădat cea dintîi dintre toţi pe Dumnezeul ei. în această stare de neinvidiat a fost adusă omenirea europeană de către înaintarea ei greşită, sub înrîurirea unei biserici aflate în greşeală, de-a lungul ultimelor nouă sute de ani[61]. Nu sînt răspunzătoare de aceasta noroadele europene; răspunderea o poartă conducătorii duhovniceşti ai noroadelor. Nu este vinovată turma, vinovaţi sînt păstorii ei.

Bine, ar fi fost ca Europa să se laude cu creştinismul, înfaţişîndu-1 ca cea mai preţioasă moştenire şi cea mai mare vrednicie a ei. Aşa ar fi trebuit să fie - şi aşa a fost în primele veacuri după Hristos - dacă Europa ar fi fost totuna cu creştinismul, dacă s-ar fi identificat cu creştinismul. Slăvirea lui Hristos şi propovăduirea lui Hristos tuturor continentelor şi tuturor neamurilor, aceasta a fost menirea hotărîtă de Dumnezeu pentru continentul european, în afară de creştinism, Europa nu are nimic altceva cu care să se poată lăuda. Fără

Hristos, Europa este cerşetorul cel mai sărman şi exploatatorul cel mai neruşinat al acestei lumi."

De Dumnezeu luminatul ierarh spune adevărul amar privitor la educaţia/luminarea europeană:

„Şcoala Europei s-a despărţit de credinţa în Dumnezeu. In aceasta stă prefacerea ei într-o ucigaşă prin otrăvire, în aceasta stă moartea omenirii europene, în culturile închinătoare la idoli, ştiinţa nu s-a despărţit niciodată de religie, cu toate că religia este în ele greşită şi proastă. Lucrul acesta s-a întîmplat numai în Europa, care primise credinţa cea mai desăvîrşită. Insă, din pricina ciocnirii ei cu mai-marii bisericii, Europa s-a înrăit şi a lepădat credinţa cea mai desăvîrşită, păstrînd ştiinţa cea mai nedesăvîrşită. Vai, fraţii mei, a lepădat ştiinţa Dumnezeiască şi a îmbrăţişat neştiinţa omenească! Ce prostie şi cît întuneric!"

Sfîntul şi de Dumnezeu cugetătorul ierarh, despre orbirea cea de bună voie a omenirii apusene:

„Apusul a dat în mintea copiilor, în asta stă monstruozitatea şi nebunia lui. în epoca sa creştină, cînd Apusul era ortodox, el vedea cu duhul şi privea cu mintea: dar, pe cît s-a îndepărtat de adevărul şi fapta bună creştină, vederea lui duhovnicească s-a îngustat tot mai mult, pînă ce, în veacul al XX-lea, s-a întrnecat cu desăvîrşire. Acum i-au rămas numai ochii trupeşti pentru observarea obiectelor care cad sub simţuri. El şi-a înarmat ochii cei trupeşti cu multe aparate uimitoare, ca să poată vedea mai bine şi mai adevărat lumea simţită, forma şi culoarea lucrurilor şi fiinţelor simţite, numărul, mărimea lor şi distanţa dintre ele. Observă cu microscopul, şi vede viermii cei mai mici, microbii, aşa cum nimeni nu i-a mai văzut vreodată. Observă cu telescopul şi vede astrele de deasupra căminului lui, aşa cum nimeni altul nu le-a văzut vreodată. Aici se opreşte şi pînă aici ajunge vederea lui. Cît priveşte privirea gînditoare şi vederea duhovnicească în miezul cel ascuns al lucrurilor şi în înţelesul şi însemnătatea întregii zidiri din marele univers din jurul nostru, în ceea ce priveşte aceasta - o fratii mei! - omenirea apuseană este astăzi mai oarbă decît Arabia musulmană, şi decît India brahmanică, şi decît Tibetul buddhist, şi decît China animistă, într-adevăr, Hristos nu a văzut o mai mare ruşine ca aceasta în cele două milenii care au trecut: ca oamenii botezaţi să fie mai orbi decît cei nebotezaţi!

Drept aceea, ceea ce zice Apostolul Pavel către Galatenii botezaţi, aceleaşi lucruri le-aş zice şi astăzi despre prostitul şi îmbătrînitul Apus. Iată ce a scris Apostolul către Galateni: *O, Galateni fără de minte! Cine v-a fermecat pe voi, ca să nu ascultaţi de adevăr, pe voi, în ochii cărora Iisus Hristos a fost aşa de viu închipuit, ca şi cum ar fi fost răstignit între voi... Aşa de fără de minte sînteti? începînd în duh, acum în trup sfîrşiţi?* (Galateni 8:1-8). Şi Europa a început cîndva în duh, iar acum sfîrşeşte în trup, adică în vederea trupească, în judecata trupească, în poftele trupeşti, în izbînzile trupeşti, ca şi cum ar fi vrăjit-o cineva! Toată viaţa ei se mişcă, în zilele noastre, în două direcţii: lărgimea şi lungimea. Nu cunoaşte nimic, nici despre adîncime, nici despre înălţime. Pentru aceasta se şi zbate pentru pămînt, pentru spaţiu, pentru întindere. Pentru spaţiu şi numai pentru spaţiu!

Iată de unde vine un război după altul, o spaimă după alta; pentru că Dumnezeu nu 1-a zidit pe om ca să fie doar animal în spaţiu, ci 1-a zidit ca să pătrundă cu mintea lui în adîncul tainelor, iar cu inima lui să se urce în înălţimile Dumnezeieşti. Războiul pentru pămînt este un război împotriva adevărului; iar războiul împotriva adevărului este război împotriva firii Dumnezeieşti şi a celei omeneşti.

O, amărăciune mai amară decît fierea! Ce mult suferă oamenii, se chinuiesc şi jertfesc pentru împărăţia aceasta pămîntească trecătoare şi înşelătoare! Dacă ei ar suferi fie şi numai a suta parte din chinurile şi din jertfele

acestea pentru împărăţia cerurilor, războiul pe pămînt ar fi ajuns pentru ei ceva de rîs pînă la lacrimi. Pentru Hristos ei dau numai cu mare greutate doi bănuţi, iar lui Marte-satana îi dau toată averea lor şi pe toţi copiii lor!

Europa să-şi facă cruce şi să urmeze pe Hristos. Să-şi aducă aminte de Preasfînta Născătoare de Dumnezeu şi de cei doisprezece mari Apostoli, şi atunci vor cădea solzii de pe ochii ei. Şi va fi din nou frumoasă, aşa cum a fost în prima mie de ani Europa Ortodoxă a lui Hristos. Atunci, şi ea va fi fericită şi noi împreună cu ea. Şi se vor bucura atunci noroadele plînse ale Europei, şi vor cînta împreună cu noi veşnica slavoslovie închinată lui Dumnezeu: «Sfînt, Sfînt, Sfînt Domnul Savaot, plin este cerul şi pămîntul de slava Ta.» Amin."

Ierarhul cel plin de smerenia lui Hristos, despre noroadele cele trufaşe ale Europei:

„Noroadele iubitoare de stăpînire şi trufaşe ale Europei nu recunosc niciodată vinovăţia lor. Ele au pierdut înţelesul păcatului şi al pocăinţei. Pentru orice rău din lume învinovăţesc pe altii, însă pe sine niciodată. Cum ar putea ele săvîrşi păcat, de vreme ce s-au aşezat pe tronul lui Dumnezeu şi s-au vestit pe sine dumnezei fără greşeală! Cel dintîi s-a numit pe sine fără greşeală conducătorul lor religios, papa. Exemplul lui 1-au urmat, dar în ciuda lui, prinţii şi regii Apusului. Cu toţii s-au vestit a fi fără greşeală: purtătorii de cruce, ca şi purtătorii de sabie."

Despre judecata lui Hristos cu Europa, iubitorul de Hristos episcop zice: „Dacă istoria ultimelor trei veacuri - al optsprezecelea, al nouăsprezecelea şi al douăzecelea - ar putea fi numita cu un singur nume care să i se potrivească desăvîrşit, atunci nu ar fi altul mai bun decît cel de «protocolul judecăţii dintre Europa şi Hristos»; fiindcă în ultimele trei sute de ani nu s-a întîmpîat nimic în Europa care să nu aibă atingere cu Hristos-Dumnezeu. în judecata aceasta între Hristos şi Europa, se întimplau următoarele:

Hristos spune Europei că este botezată întru numele Lui şi că trebuie să rămînă credincioasă Lui şi *Evangheliei* Lui. La aceasta, Europa învinuită răspunde:

-Toate religiile sînt egale. Ne-au spus-o enciclopediştii francezi. Şi nimeni nu poate fi silit să creadă un lucru sau altul.

Europa îngăduie toate religiile ca superstiţii populare, de dragul intereselor sale imperialiste, dar ea însăşi nu urmează nici o religie. Cînd îşi va împlini scopurile sale politice, atunci îşi va încheia repede socotelile cu aceste credinţe deşarte.

Hristos întreabă cu durere:

-Cum puteţi voi, oamenii, să trăiţi numai cu interesele voastre imperialiste, materialiste, adică numai cu pofta animalică pentru hrană trupească? Eu am vrut să vă fac dumnezei şi fii ai lui Dumnezeu, iar voi fugiţi şi urmăriţi să vă faceţi deopotrivă cu animalele de subjug.

Europa răspunde:

-Eşti depăşit, în locul *Evangheliei* Tale, noi am descoperit zoologia şi biologia. Acum cunoaştem că nu sîntem urmaşii Tăi şi ai Tatălui Tău ceresc, ci ai urangutanului şi gorilei, ai maimuţei. Noi acum ne desăvîrşim ca să ajungem dumnezei, fiindcă nu recunoaştem alti dumnezei afară de noi înşine.

Hristos grăieşte:

-Voi sînteţi mai tari de cerbice decît vechii iudei. Eu v-am ridicat din întunericul barbariei la lumina cerească, şi voi mergeţi din nou înapoi în întuneric, ca orbul în noroi. Eu Mi-am vărsat sîngele pentru voi. Eu v-am arătat dragostea Mea, atunci cînd toti îngerii îşi întorceau capetele, neputînd suferi putoarea iadului vostru. Atunci deci, cînd erati întuneric şi împuţiciune, am fost singurul care am stat să vă curăţesc şi să vă luminez. Să nu fiţi deci acum necredincioşi, căci vă veti întoarce din nou în întunericul acela nesuferit şi în împuţiciune.

Europa, zîmbind subţire, strigă:

-Fugi de la noi. Nu te recunoaştem. Noi urmăm filosofia elină şi civilizaţia romană. Vrem libertate. Noi avem Universităţi. Ştiinţa este steaua noastră călăuzitoare. Emblema noastră este: libertate, fraternitate, egalitate. Raţiunea noastră este dumnezeul dumnezeilor. Tu eşti un asiatic. Noi te tăgăduim. Eşti numai un basm vechi al bunicilor noştri.

La care, Hristos, cu lacrimi în ochi:

-Iată, eu plec, dar voi veţi vedea. Aţi lăsat calea lui Dumnezeu şi aţi plecat pe calea lui satan. Binecuvîntarea şi fericirea s-au luat de la voi. În mîna Mea se află viaţa voastră şi moartea voastră, fiindcă M-am dat pe Mine însumi la răstignire pentru voi. Cu toate astea, nu Eu vă voi pedepsi, ci păcatele voastre şi căderea voastră de la Mine, Mntuitorul vostru. Eu am arătat dragostea Părintelui Meu către toţi oamenii şi am vrut să vă mîntuiesc pe toţi prin dragoste.

La care Europa:

-Care dragoste? Ură sănătoasă şi bărbătească împotriva tuturor celor ce nu sînt de acord cu noi, acesta e programul nostru. Dragostea Ta este numai un basm. în locul basmului acestuia noi am ridicat steagul naţionalismului, şi al internaţionalismului, şi al etatismului, şi al progresismului, şi al evoluţionismului, şi al scientismului, şi al culturismului. In aceasta se găseşte mîntuirea noastră. Iar Tu pleacă de la noi.

Fratii mei, în vremurile noastre această discuţie în contradictoriu a luat sfîrşit. Hristos a plecat din Europa, precum odinioară din ţinutul Gadarenilor la poftirea acelora. Dar, îndată ce a plecat, a venit război, urgie, spaimă, ruină, distrugere. S-a întors în Europa barbaria dinainte de creştinism: a avarilor, a hunilor, a longobarzilor, a africanilor, numai că de o sută de ori mai înfricoşătoare. Hristos Şi-a luat Crucea şi binecuvîntarea Sa şi a plecat. A rămas în urmă întuneric şi putoare. Iar voi hotărîţi-vă acum cu cine vreţi să fiţi: cu întunecata şi puturoasa Europă, sau cu Hristos?"

Binevestitorul cel întocmai cu Apostolii zice despre „Demonia albă" - Europa:

„Ce socotiţi voi cu privire la Europa? Africanii şi asiaticii îi numesc pe europeni «dracii albi». De aceea, ei ar putea să numească Europa «Demonia albă». Ar numi-o «albă» din cauza albeţii pielii, iar «Demonia» - din pricina negrelii sufletului ei; fiindcă Europa a tăgăduit pe singurul Dumnezeu şi a luat tronul şi vrednicia cezarilor romani. Şi, la fel ca cezarii romani înainte de distrugerea Romei, aşa şi ea a încredinţat toate noroadele pămîntului că fiecare poate să se închine la zeii săi aşa cum ştie şi cum poate, căci ea va îngădui aceasta, dar că noroadele au datoria să se închine mai întii ei, avînd-o ca zeitate ultimă - fie sub numele de Europa, fie sub numele de «Cultură».

în felul acestea, fraţii mei, a înviat întocmai ca un vîrcolac, în zilele noastre, Roma cea satanică, Roma aceea dinainte de Constantin cel Mare, care prigonea cu foc şi sabie pe creştini şi îl împiedica pe Hristos să pătrundă în Europa. Numai că «Demonia albă» a căzut într-o boală mai grea decît vechea Romă. Căci, dacă Roma cea închinătoare la idoli era chinuită de un singur drac, «Demonia albă» este chinuită de şapte duhuri rele, mai crunte decît dracul acela al Romei. Iată deci noua Romă închinătoare la idoli, iată o nouă mucenicie pentru creştinism. Să fiţi gata a primi mucenicia pentru Hristos din partea «Demonici albe».

Noua Europă închinătoare la idoli nu se laudă cu nici o dumnezeire mai presus de ea. Ea se laudă numai cu sine, cu înţelepciunea sa, cu puterea sa. Este ca un balon umflat, gata să se spargă, spre rîsul Africii şi al Asiei; un buboi copt, gata să se deschidă şi să umple totul de putoarea lui. Aceasta este Europa anticreştină de astăzi, «Demonia albă».

Europa trăieşte în cercul vicios al descoperirilor. Oricine se înfăţişază cu o nouă descoperire este propovăduit ca geniu. Iarăşi: oricine vesteşte descoperirile celorlalţi este numit doctor în ştiinţe. Descoperirile Europei sînt

multe, aproape nenumărate. Dar nici una din descoperirile acestea nu face pe om mai bun, mai cinstit, mai luminat. Europa, în ultima mie de ani, nu s-a înfăţişat nici măcar cu o singură descoperire pe tarîmul duhovnicesc şi moral, ci exclusiv şi numai pe acela material. Descoperirile Europei au condus omenirea pe marginea prăpastiei. Au condus-o la o întunecare duhovnicească nemaiîntîlnită în istoria creştinismului şi la distrugere plină de întuneric; căci toate descoperirile ei, nu ştim dacă din cauza gîndirii sale rele sau din pricina înrîuririi evreilor, Europa le-a îndreptat împotriva lui Hristos.

Cînd s-a descoperit telescopul pentru observarea stelelor îndepărtate, oamenii de ştiinţă europeni 1-au tălmăcit în dauna *Evangheliei lui* Hristos.

Cînd s-a descoperit microscopul, a fost iarăşi rîs împotriva lui Hristos.

Cînd s-a născocit trenul, maşina cu aburi, telegrafia şi telefonul, tot văzduhul a răsunat de lauda de sine a Europei în ciuda lui Dumnezeu şi a Hristosului Său.

Cînd oamenii au născocit maşinile de călătorit pe mare, de zburat prin văzduh, de vorbit la mari depărtări, atunci Hristos s-a arătat în Europa tot atît de nefolositor şi de înapoiat ca mumiile egiptene. Dar toate descoperirile ei, de-a lungul ultimelor două sute de ani, Europa le-a întrebuinţat pentru sinuciderea sa în războaie mondiale, pentru crimă, pentru ură, pentru prăbuşire, pentru înşelăciune, pentru siluire, pentru impietatea privitoare la cele sfinte şi cuvioase ale noroadelor, pentru minciună, pentru necinstire, pentru destrăbălare şi pentru ateism în toată lumea, în realitate, Europa nu a înşelat pe nimeni altcineva decît pe sine însăşi. Noroadele necreştine au înţeles ce este Europa, ce dă ea şi ce voieşte: pentru aceasta au şi numit-o «Demonia albă».

Ascultă ce spune Împăratul-Prooroc Dăvid: *Aceştia se lauda cu carele lor şi aceştia cu caii lor, dar noi ne vom mări în numele Domnului nostru* (Ps. 19:8). Lăudăroşii aceia vor adormi pe pernele slavei lor mincinoase, iar noi ne vom ridica şi ne vom îndrepta. Iar Apostolul Pavel strigă cu şi mai multă putere: Omule, *ce ai tu, pe care sa nu-l fi primit? Iar dacă ai primit, pentru ce te lauzi, ca şi cum n-ai fi primit?*"(I Corinteni 4:7). Cunoaşte că toate descoperirile s-au făcut pe pămîntul lui Dumnezeu, înaintea ochilor lui Dumnezeu, şi învaţă de aici atît ruşinea, cît şi cinstea!" >>

---

(59) Prin aceasta, trebuie să înţelegem că Apusul *a fost botezat,* adică încreştinat, înainte de despărţirea de Biserica lui Hristos. De atunci, rău-credincioşii europeni *nu mai sînt botezaţi,* nemaiavînd Biserică, după cum a spus foarte limpede Cuviosul Iustin Popovici mai înainte: „Ereziile nu sînt Biserică şi nici nu pot fi Biserică. Pentru aceea în ele nici nu pot exista Sfinte Taine." (n. tr.)

(60) Al doilea război mondial, (n. ed.)

(61) Mai mult de o mie de ani. (n. ed.)